

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
განჩინება
საქართველოს სახელით**

საქმე №330210016001494709

საქმე №ას-1676-2018

№ას-1676-2018 ა-----ი

**8 თებერვალი, 2019 წელი
ქ. თბილისი**

**სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

ზურაბ ძლიერიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ბესარიონ ალავიძე, ნინო ბაქაძური

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – ფ----- ა-----ი (მოპასუხე, შეგებებული სარჩელის ავტორი)

მოწინააღმდეგე მხარე – ს----- ო-----ი (მოსარჩელე, შეგებებულ სარჩელში – მოპასუხე)

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 12 ივლისის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილება

დავის საგანი – იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტის დადგენა, მემკვიდრედ და მესაკუთრედ ცნობა

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

სასარჩელო მოთხოვნა:

1. ს----- ო-----მა (შემდგომ – მოსარჩელე) სარჩელი აღძრა სასამართლოში ფ----- ა-----ის (შემდგომ – მოპასუხე) მიმართ და მოითხოვა იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტის, კერძოდ, ნათესაური კავშირის დადგენა იმის თაობაზე, რომ 1--- წლის 9-----ს გარდაცვლილი თ----- ო-----ი არის მამკვიდრებლის, 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ის შვილი; 1--- წლის 9-----ს გარდაცვლილი თ----- ო-----ის მიერ 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ის მთლიანი სამკვიდრო ქონების ფაქტობრივი ფლობით მიღების ფაქტის აღიარება; 1999 წლის 15 თებერვალს გარდაცვლილი ნ----- ო-----ის მიერ თ----- ო-----ის სამკვიდრო ქონების ფაქტობრივი ფლობით მიღების ფაქტის აღიარება; გ----- ბ-----ის სახელზე რიცხულ ქონებაზე 1/2 ნაწილში ს----- ო-----ის მემკვიდრედ და მესაკუთრედ ცნობა.

შეგებებული სარჩელის ავტორის პოზიცია:

2. მოპასუხემ სარჩელი არ ცნო და შეგებებული სარჩელით მიმართა სასამართლოს, რა დროსაც მოითხოვა იურიდიული მნიშვნელობის მქონე, კერძოდ, ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენა 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ს და 1--- წლის 2-----ს გარდაცვლილ ს----- ბ-----ს შორის; 1--- წლის 2-----ს გარდაცვლილი ს----- ბ-----ის მიერ 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ის სამკვიდრო ქონების 1/2 ნაწილის ფაქტობრივი ფლობით მიღების აღიარება; იურიდიული მნიშვნელობის მქონე, უფლების დამდგენი საბუთის კუთვნილების ფაქტის დადგენა იმის თაობაზე, რომ საჯარო რეესტრის თბილისის სარეგისტრაციო სამსახურის ტექნიკური აღრიცხვის ბიუროს მიერ გაცემული ცნობა-დახასიათების მიხედვით, გ----- ბ-----ის სახელზე საკუთრების უფლებით რიცხული უძრავი ქონება ეკუთვნის გ----- ბ-----ს; ფ----- ა-----ის მემკვიდრედ და მესაკუთრედ ცნობა გ----- ბ-----ის სახელზე რიცხული ქონებაზე.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 22 იანვრის გადაწყვეტილებით როგორც ძირითადი, ისე შეგებებული სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, დადგინდა იურიდიული მნიშვნელობის მქონე უფლების დამდგენი საბუთის კუთვნილების ფაქტი იმის თაობაზე, რომ საჯარო რეესტრის თბილისის სარეგისტრაციო სამსახურის ტექნიკური აღრიცხვის ბიუროს მიერ გაცემული ცნობა-დახასიათების მიხედვით, სადავო უძრავი ქონება, რომელიც წარმოადგენს გ----- ბ-----ის კუთვნილებას, ეკუთვნის გ----- ბ-----ს; დადგინდა იურიდიული მნიშვნელობის მქონე

ფაქტი, კერძოდ, ნათესაური კავშირი იმის თაობაზე, რომ 1--- წლის 9-----ს გარდაცვლილი თ----- ო-----ი არის მამკვიდრებლის, 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ის შვილი და აღიარებულ იქნას 1--- წლის 9-----ს გარდაცვლილი თ----- ო-----ის მიერ 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ის მთლიანი სამკვიდრო ქონების ფაქტობრივი ფლობით მიღება; უარი ეთქვა ფ----- ა-----ს სასარჩელო მოთხოვნაზე იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტის, კერძოდ, 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ს და 1--- წლის 2-----ს გარდაცვლილ ს----- ბ-----ს შორის ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენის და ს----- ბ-----ის მიერ გ----- ბ-----ის სამკვიდრო ქონების $\frac{1}{2}$ ნაწილის ფაქტობრივი ფლობით მიღების შესახებ; ფ----- ა-----ი ცნობილ იქნა გ----- ბ-----ის სახელზე რიცხული ქონების $\frac{5}{8}$ ნაწილის მემკვიდრედ და მესაკუთრედ; ს----- ო-----ი ცნობილ იქნა გ----- ბ-----ის სახელზე რიცხული ქონების $\frac{3}{8}$ ნაწილის მემკვიდრედ და მესაკუთრედ, რაც ორივე მხარემ გაასაჩივრა სააპელაციო წესით.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი და ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთება:

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 12 ივლისის განჩინებით მხარეთა სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, ხოლო გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად შემდეგ გარემოებათა გამო:

5. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ გაცემული ცნობა-დახასიათების მიხედვით, გ----- ბ-----ისა და აიკანუშ პაპიკიანის სახელზე ირიცხება სადავო უძრავი ქონება. სააღრიცხვო ჩანაწერების მიხედვით, მესაკუთრედ (მოსარგებლედ) ფიქსირდება 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ი.

6. ინფორმაცია თ----- გ-----ის ასულ ბ-----ის დაბადების შესახებ, დაინტერესებული პირის მიერ ვერ იქნა მოძიებული.

7. 1--- წლის 9-----ს გარდაცვლილი თ----- ო-----ი არის მამკვიდრებლის გ----- ბ-----ის შვილი, რომელსაც მიღებული ჰქონდა მისი მთლიანი სამკვიდრო ქონება უძრავი ნივთში ცხოვრებითა და ფაქტობრივი ფლობით (იხ. ტ. 1, ს.ფ. 25-27;86)

8. დადგენილია, რომ თ----- ო-----ს გარდაცვალების შემდეგ დარჩა პირველი რიგის მემკვიდრეები – შვილები: ნ----- ო-----ი და ფ----- ა-----ი; დედა – ს----- ბ-----ა და მეუღლე – ო----- ო-----ი.

9. თ----- ო-----ის სამკვიდრო ფაქტობრივი ფლობით მიღებული აქვს მეუღლეს – ო----- ო-----ს და შვილს – ფ----- ა-----ს. ო----- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ კი მისი სამკვიდრო ქონება ფაქტობრივი ფლობით მიიღეს შვილებმა – ნ----- ო-----მა და ფ----- ა-----მა.

10. საქმის მასალებით დადგინდა, რომ 1--- წლის 2-----ს გარდაცვლილი

ს----- ბ-----ას მიერ 1979 წლის 26 ივნისს შედგენილ იქნა ანდერძი, რომლითაც სახლი უანდერძა შვილიშვილს აპელანტ ფ----- ო-----ის ასულ ა-----ს.

11. 1999 წლის 15 თებერვალს გარდაცვლილი ნ----- ო-----ის პირველი რიგის კანონისმიერ მემკვიდრეს წარმოადგენს შვილი აპელანტი – ს----- ო-----ი, რომელზეც 2014 წლის 9 იანვრის გაიცა სამკვიდრო მოწმობა.

12. საქმეში წარმოდგენილი სანოტარო მოქმედების შესრულებაზე უარის თქმის შესახებ 2013 წლის 8 ოქტომბრის დადგენილების მიხედვით, ს----- ო-----ს, როგორც ნ----- ო-----ის შვილს, უარი ეთქვა გ----- ბ-----ის სამკვიდრო ქონებაზე სამკვიდრო მოწმობის გაცემაზე.

13. ფ----- ა-----ი 1959 წლის 11 ივნისიდან რეგისტრირებულია თბილისში, ნ-----ის დას. №--ში. კომუნალური გადასახადების გადახდის ქვითრებით ასევე დასტურდება, რომ ფ----- ა-----ის მფლობელობაშია უძრავ ქონების მდებარე ქ. თბილისი, 2-----ის რაიონი, კ-----ის ქ. №--. 2004 წლის 15 ოქტომბერს გაცემული პირადობის მოწმობის მიხედვით, ფ----- ა-----ის მისამართია თბილისი, ნ-----ის დასახლება 1 ქ. №--.

14. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ ფ----- ა-----ს უარი ეთქვა თ----- ო-----ის დანაშთ ქონებაზე, რაც შეადგენს გ----- ბ-----ის გარდაცვალების შემდეგ მიღებულ სამკვიდროს, სამკვიდრო მოწმობის გაცემაზე.

15. სააპელაციო პალატამ გაიზიარა გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში ასახული შეფასება იმის შესახებ, რომ საქმის მასალებში წარმოდგენილი დოკუმენტებით არ დასტურდება 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილ გ----- ბ-----სა და 1--- წლის 2-----ს გარდაცვლილ ს----- ბ-----ს შორის ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტი.

16. სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, საქმის მასალებით დგინდება, რომ წარმოდგენილი არ არის ინფორმაცია, რომელიც ზემოთ მითითებული სადავო იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტის დადასტურებულად მიჩნევას დაედებოდა საფუძვლად. რაც შეეხება, სსიპ „საქართველოს ეროვნული არქივის საისტორიო ცენტრალური არქივის“ მიერ გაცემულ 2016 წლის 27 ოქტომბრის საარქივო ცნობას, №----- ირკვევა, რომ თბილისის მეიდნის წმ. გიორგის გრიგორიანული ეკლესიის 1914, 1915 წლების მეტრიკულ წიგნებში ჩანაწერი გ----- ა-----ის ძე ბ-----ის (ბ-----ი, ბ-----ი, ბ-----ი) და ს----- ა-----ის ასულის ჯვრისწერის შესახებ არ აღმოჩნდა. საქმის მასალებში წარმოდგენილია ასევე სსიპ „საქართველოს ეროვნული არქივის საისტორიო ცენტრალური არქივის“ მიერ 2016 წლის 26 ოქტომბერს გაცემული №----- საარქივო ცნობა, რომლის მიხედვით, თბილისის მეიდნის წმ. გიორგის გრიგორიანული ეკლესიის 1919-1921 წლების მეტრიკულ წიგნებში ჩანაწერი გ----- ა-----ის ძე ბ-----ის (ბ-----ი, ბ-----ი, ბ-----ი) და ს----- ა-----ის ასულის ჯვრისწერის შესახებ არ აღმოჩნდა. მნიშვნელოვანია, რომ ზემოაღნიშნული ქორწინების ფაქტის თაობაზე ასევე, ინფორმაციას არ ფლობდნენ პირველი ინსტანციის სასამართლოში დაკითხული მოწმეები.

17. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ვინაიდან, არ დადგინდა გ----- ბ-----სა და გარდაცვლილ ს----- ბ-----ს შორის რეგისტრირებული ქორწინების ფაქტი, შესაბამისად დგინდება, რომ ამ უკანასკნელს მამკვიდრებლის დანაშთ სამკვიდროზე უფლება არ მოუპოვებია, რაც თავისთავად საფუძველს აცლის ფ----- ა-----ის სასარჩელო მოთხოვნას ს----- ბ-----ის მიერ გ----- ბ-----ის სამკვიდრო ქონების $\frac{1}{2}$ ნაწილის, მდებარე ქალაქი თბილისი, ნ-----ის დასახლება (ყოფილი პ-----ა), კ-----ის ქ. №-----ში ფაქტობრივი ფლობით მიღების ფაქტის აღიარების შესახებ. შესაბამისად, მის ერთადერთ მემკვიდრეს წარმოადგენდა თ----- ო-----ი, რომელიც გარდაიცვალა 1--- წლის 9-----ს, მისი პირველი რიგის კანონისმიერ მემკვიდრეებს წარმოადგენდნენ მეუღლე – ო----- ო-----ი, შვილები – ნ----- ო-----ი და ფ----- ა-----ი, დედა – ს----- ბ-----ა.

18. სააპელაციო პალატამ დაადგინა, რომ ფ----- ა-----ს კანონით დადგენილ 6 თვის ვადაში ფაქტობრივი ფლობით მიღებული აქვს ბებიის – ს----- ბ-----ას მიერ შედგენილი ანდერძით გათვალისწინებული სამკვიდრო. ვინაიდან დგინდება, რომ ს----- ბ-----ა უძრავ ქონებაში მდებარე ქ. თბილისი, ნ-----ის დას. პ-----ა №----- რეგისტრირებულია 1938 წლის 16 ივნისიდან. აპელანტი ფაქტობრივ ქორწინებაში იმყოფებოდა გ----- ბ-----თან, შესაბამისად, ცხოვრობდა ზემოაღნიშნულ მისამართზე, სადაც განთავსებული იყო მისი მოძრავი ნივთებიც. ასევე უდავოდ დგინდება, რომ ფ----- ა-----ი დედის, თ----- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ ცხოვრობს და ფლობს სამკვიდრო ქონებას.

19. სააპელაციო პალატამ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ ნ----- ო-----ის მიერ დედის – თ----- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ, კანონით დადგენილ 6 თვის ვადაში, ფაქტობრივი ფლობით სამკვიდრო მიღების ფაქტს.

20. უდავოდ დადგენილია, რომ თ----- ო-----ის საცხოვრებელ ადგილს გარდაცვალებამდე წარმოადგენდა ქ. თბილისში, ნ-----ის დასახლება (ყოფილი პ-----ა), კ-----ის ქ. №-----ში მდებარე უძრავი ქონება, სადაც განთავსებული იყო მამკვიდრებლის საკუთრებაში არსებული ნივთები, რომლითაც იგი სარგებლობდა პირადად. შესაბამისად, თ----- ო-----ის სამკვიდრო მასას წარმოადგენდა როგორც სადავო სახლთმფლობელობა, ასევე, მასში განთავსებული მოძრავი ნივთებიც.

21. ასევე უდავოდ დგინდება ნ----- ო-----ის პირველ მეუღლესთან განქორწინებისა და საცხოვრებლად კვლავ სამკვიდრო სახლში დაბრუნების ფაქტი.

22. გარდა აღნიშნულისა, მოსარჩელემ მითითება იმის შესახებ, რომ მამკვიდრებლის დედის გარდაცვალების უკანასკნელ პერიოდში და მას შემდეგაც იგი უვლიდა და პატრონობდა როგორც მშობელს, ასევე უძრავ ქონებასაც, დაამყარა პირველი ინსტანციის სასამართლოში გამოკითხულ მოწმეთა ჩვენებები. მოწმეთა ჩვენებებით ასევე დასტურდება, რომ თ----- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ, სადავო ქონებაში ცხოვრებას აგრძელებდნენ მეუღლე – ო----- ო-----ი, შვილები – ნ----- ო-----ი და ფ----- ა-----ი.

აღნიშნულის საწინააღმდეგო მტკიცებულება მხარეს სასამართლოთვის არ წარმოუდგენია. განსახილველ შემთხვევაში, გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში სასამართლომ სწორად აღნიშნა, რომ ნ----- ო-----ის საკუთრებაში მხოლოდ სხვა უძრავი ქონების არსებობის ფაქტი, არ გამოირიცხავს მოსარჩელის მიერ დედისეული სამკვიდრო ქონების ფაქტობრივად დაუფლების ფაქტის არსებობას. შესაბამისად, დგინდება, რომ თ----- ო-----ის თითოეული მემკვიდრის წილი უძრავ ქონებაში სწორად განისაზღვრა $\frac{1}{2}$ ნაწილის $\frac{1}{4}$ -ით.

23. სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების პირობებში, პირველი ინსტანციის სასამართლომ სწორი სამართლებრივი შეფასებები გააკეთა საქმისათვის მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით და სწორად შეაფასა, მხარეთა შორის არსებული მატერიალურ-სამართლებრივი ურთიერთობიდან გამომდინარე, მხარეთა უფლება-მოვალეობები, რის შედეგადაც სასამართლო მივიდა სწორ გადაწყვეტილებამდე.

24. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის (შემდგომ – სსსკ) 180-ე მუხლის თანახმად, სააპელაციო პალატამ დადასტურებულად ჩათვალა მოცემული დავის საგნის მიმართ მოსარჩელეთა იურიდიული ინტერესი.

25. სსსკ-ის 1507-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სამოქალაქო კოდექსის ამოქმედების გამო ძალადაკარგული ნორმატიული აქტების საფუძველზე წარმოშობილი ურთიერთობების მიმართ გამოიყენება ეს ნორმატიული აქტები, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ურთიერთობის მონაწილეებს სურთ ერთმანეთს შორის ურთიერთობა ამ კოდექსით მოაწესრიგონ, ან, თუ სამოქალაქო კოდექსი უძრავი ნივთების შესახებ ახალ წესებს ითვალისწინებს.

26. სააპელაციო პალატამ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს ის დასკვნა, რომ დავის გადაწყვეტისას გამოყენებულ უნდა იქნას სამოქალაქო კოდექსის (1964 წლის რედაქციით) შესაბამისი ნორმები იმის გათვალისწინებით, რომ მამკვიდრებელი გარდაიცვალა 1991 წლის 5 ივნისს ე.ი. ვიდრე ძალაში შევიდოდა ამჟამად მოქმედი სამოქალაქო კოდექსი. ამასთან, ურთიერთობის მონაწილეები არ შეთანხმებულან ერთმანეთს შორის ურთიერთობის ამჟამად მოქმედი კოდექსით მოწესრიგებაზე.

27. სამოქალაქო კოდექსის (1964 წლის რედაქცია) 539-ე მუხლის მიხედვით, მემკვიდრეობის გადასვლა ხდება კანონით და ანდერძით. მემკვიდრეობის კანონისმიერი წესი მოქმედებს ყოველთვის, თუ ანდერძით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. იმავე კოდექსის 540-ე მუხლის მიხედვით, სამკვიდროს გახსნის დროდ ითვლება სამკვიდროს დამტოვებლის გარდაცვალების დღე.

28. სამოქალაქო კოდექსის (1964 წლის რედაქცია) 542-ე მუხლის მიხედვით, მემკვიდრეებად შეიძლება იყვნენ: კანონისმიერი მემკვიდრეობის დროს – მოქალაქენი, რომლებიც რომლებიც ცოცხალი იყვნენ სამკვიდროს დამტოვებლის სიკვდილის მომენტისათვის და აგრეთვე სამკვიდროს დამტოვებლის შვილები, რომლებიც მისი გარდაცვალების შემდეგ დაიბადნენ.

29. იმავე კოდექსის 544-ე მუხლის თანახმად, კანონისმიერი

მემკვიდრეობის დროს პირველი რიგის მემკვიდრეს წარმოადგენს გარდაცვლილის შვილები (მათ შორის შვილობილი), მეუღლე, და მშობლები (მშვილებლები). პირველი რიგის მემკვიდრეა აგრეთვე გარდაცვლილის შვილი, რომელიც მისი სიკვდილის შემდეგ დაიბადა.

30. სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ (1964 წლის რედაქციის) სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 556-ე მუხლის მეორე აბზაცის თანახმად, სამკვიდროს მიღების ერთ-ერთ სახეს წარმოადგენდა, თუ მემკვიდრე ფაქტობრივად შეუდგებოდა სამკვიდრო ქონების ფლობას ან მართვას. ამავე მუხლის ბოლო აბზაცის თანახმად, მიღებული სამკვიდრო მიიჩნეოდა მემკვიდრის საკუთრებად მემკვიდრეობის გახსნის დღიდან (ანალოგიურად წესრიგდება სამოქალაქო კოდექსის 1421-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა და 1433-ე მუხლით). ამდენად, სამკვიდროს მიღების ფაქტს, განსახილველი ნორმის თანახმად, გააჩნდა უკუძალა. ე.ი, მემკვიდრემ, რომელმაც მიიღო სამკვიდრო ქონება, ითვლება მის მესაკუთრედ სამკვიდროს გახსნის დღიდან და, შესაბამისად, სამკვიდრო ქონების მოცულობა განისაზღვრება სამკვიდრო გახსნის დღეს არსებული ქონებით, ასევე, გასათვალისწინებელია, რომ სამკვიდროს მიღება შეუქცევადია, რაზედაც მიუთითებს აღნიშნული კოდექსის 560-ე მუხლი, კერძოდ, განსახილველი მუხლის შესაბამისად, სამკვიდრო ქონების მიღებაზე უარი დაიშვებოდა ექვსი თვის განმავლობაში სამკვიდროს გახსნის დღიდან.

31. განსახილველ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ ფ----- ა-----ს, კანონით დადგენილ 6 თვის ვადაში, მიღებული აქვს ბებიის, ს----- ბ-----ას 1979 წლის 26 ივნისს შედგენილი ანდერძით გათვალისწინებული სამკვიდრო, მამკვიდრებლის წილი უძრავ ქონებაში მდებარე ქ. თბილისი, ნ-----ის დას. ქუ-----ი №--.

32. ასევე დადგენილია, რომ ს----- ბ-----ა ფაქტობრივ ქორწინებაში იმყოფებოდა გ----- ბ-----თან, შესაბამისად, ცხოვრობდა დასახლებულ მისამართზე და იქვე იყო განთავსებული მისი მოძრავი ნივთებიც. ფ----- ა-----ი დედის – თ----- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ ასევე ცხოვრობს და ფლობს სამკვიდრო ქონებას. შესაბამისად, ფ----- ა-----მა დამატებით მიიღო ს----- ბ-----ას ანდერძისმიერი სამკვიდრო, თ-----ა ო-----ის ქონების $\frac{1}{4}$ ნაწილი.

33. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ ო----- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ მისი სამკვიდრო მასა, უძრავი ნივთის $\frac{1}{2}$ ნაწილის $\frac{1}{4}$ წილი თანაბარწილად მიიღეს ნ----- ო-----მა და ფ----- ა-----მა. შესაბამისად, ნ----- ო-----ის წილი სამკვიდრო ქონებაში განისაზღვრა $\frac{3}{8}$ -ით ($\frac{1}{4} + \frac{1}{8}$), ხოლო ფ----- ა-----ის წილი $\frac{5}{8}$ -ით ($\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8}$).

34. ნ----- ო-----ი გარდაიცვალა 1999 წლის 15 თებერვალს. მისი კანონით პირველი რიგის მემკვიდრეებს წარმოადგენდნენ შვილები – ს----- ო-----ი, ს----- ო-----ი და ნ----- ო-----ი, რომელთაგან სამკვიდრო მიღებული აქვთ მხოლოდ ს----- ო-----ს.

35. ნ----- ო-----ის გარდაცვალებისას სამკვიდრო მასას წარმოადგენდა

ქალაქ თბილისში, ნ-----ის დასახლების (ყოფილი პ-----ა) კ-----ის №-----
1/2 ნაწილის 3/8 წილი.

36. საქმეში წარმოდგენილი ნოტარიუს ნ.ბარაბაძის მიერ გაცემული სამკვიდრო მოწმობის 2014 წლის 9 იანვრის №----- მიხედვით, ნ----- ო-----ის სამკვიდრო ქონებაზე სამკვიდრო აქტივსა და სამკვიდრო პასივზე, შვილის – ს---
-- ო-----ის სახელზე გაცემულია სამკვიდრო მოწმობა.

37. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თ---- ო-----ს კანონისმიერი მემკვიდრეების, ასევე ს----- ბ-----ას ანდერძისმიერი მემკვიდრის – ო----- ო-----ს კანონისმიერი მემკვიდრეების, ასევე, ნ----- ო-----ს კანონისმიერი მემკვიდრის გათვალისწინებით, სადავო ქონებიდან სასამართლომ სწორად განსაზღვრა ს----- ო-----ის წილი 3/8-ით, ხოლო ფ-----
-- ა-----ის წილი – 5/8 ნაწილით.

კასატორის მოთხოვნა და საფუძვლები:

38. სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაზე ფ----- ა-----მა შეიტანა საკასაციო საჩივარი, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილება შემდეგი საფუძვლებით:

39. კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა მოპასუხის მიერ წარდგენილი მტკიცებები, რომ მამკვიდრებლები გ----- ბ-----
----ი და ს----- ბ-----ი იმყოფებოდნენ ქორწინებაში, ს----- ბ-----მა ფაქტობრივი ფლობით მიიღო მეუღლის დანაშთი ქონება, რომელიც მან უანდერძა თავის შვილიშვილს, კასატორ ფ----- ა-----ს.

40. სააპელაციო სასამართლომ ასევე არ მიიღო მხედველობაში ის გარემოება, რომ მამკვიდრებლის – თ---- ო-----ის სამკვიდრო მოსარჩელის მამას – ნ----- ო-----ს არ მიუღია და მოსარჩელეს სამკვიდროდან უნდა გამოეყოს ნ----- ო-----ის მიერ მამის – ო----- ო-----ის კუთვნილი წილიდან შესაბამისი წილი.

41. სააპელაციო სასამართლომ მხედველობაში არ მიიღო ის გარემოება, რომ მამკვიდრებლები – გ----- ბარდასაროვი და ს----- ბ-----ი იმყოფებოდნენ ქორწინებაში, გ----- ბ-----ის გარდაცვალების შედეგად გაიხსნა სამკვიდრო მის დანაშთ ქონებაზე და მისმა მეუღლემ – ს----- ბ-----ამ ფაქტობრივი ფლობით მიიღო მისი კუთვნილი 1/2 წილი, რომელიც შემდგომში უანდერძა ფ----- ა-----ს. ასევე სასამართლომ მიერ არ იყო მიღებული მხედველობაში, რომ თ---- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ მისი კუთვნილი სამკვიდრო ფაქტობრივი ფლობით მიიღეს ქალიშვილმა – ფ-----
ა-----მა და მეუღლემ – ო----- ო-----მა. მოსარჩელის მამას – ნ----- ო-----ს არც კანონით დადგენილი წესით და არც ფაქტობრივი ფლობით არ მიუღია დედის დანაშთი ქონებიდან მისი წილი.

42. კასატორი არ დაეთანხმა სააპელაციო სასამართლოს მითითებას, რომ გარდაცვალების შესახებ სააქტო ჩანაწერში ნ----- ო-----ი იყო მისი ოჯახის წევრი, ვინაიდან მითითებულია, თუ ვინ მიმართა მმაჩის ორგანოს

გარდაცვალების მოწმობის ასაღებად. კასატორის მიერ წარმოდგენილი მასალებით სრულად დასტურდება, რომ ნ. ო-----ი ცხოვრობდა სხვა მისამართზე და არც რაიმე ნივთს დაუფლებია.

43. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 13 ნოემბრის განჩინებით ფ----- ა-----ის საკასაციო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლით და ამავე კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

44. საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და თვლის, რომ იგი დაუშვებლად უნდა იქნეს მიჩნეული შემდეგ გარემოებათა გამო:

45. სააპელაციო პალატამ დაადგინა, რომ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ გაცემული ცნობა-დახასიათების მიხედვით, სადავო უძრავი ქონება აღრიცხულია გ----- ბ-----ისა და აიკანუშ პაპიკიანის სახელზე. სააღრიცხვო ჩანაწერების მიხედვით, მესაკუთრედ (მოსარგებლედ) ფიქსირდება 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილი გ----- ბ-----ი.

46. ინფორმაცია თ---- გ-----ის ასულ ბ-----ის დაბადების შესახებ, დაინტერესებული პირის მიერ ვერ იქნა მოძიებული.

47. 1--- წლის 9-----ს გარდაცვლილი თ---- ო-----ი არის მამკვიდრებელ გ----- ბ-----ის შვილი, რომელსაც მიღებული ჰქონდა მისი მთლიანი სამკვიდრო ქონება უძრავი ნივთში ცხოვრებითა და ფაქტობრივი ფლობით.

48. თ---- ო-----ს გარდაცვალების შემდეგ დარჩა პირველი რიგის მემკვიდრეები – შვილები: ნ----- ო-----ი და ფ----- ა-----ი, დედა – ს----- ბ-----ა და მეუღლე – ო----- ო-----ი.

49. თ---- ო-----ის სამკვიდრო ფაქტობრივი ფლობით მიღებული აქვს მეუღლეს – ო----- ო-----ს და შვილს – ფ----- ა-----ს. ო----- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ კი მისი სამკვიდრო ქონება ფაქტობრივი ფლობით მიიღეს შვილებმა – ნ----- ო-----მა და ფ----- ა-----მა.

50. საქმის მასალებით დადგინდა, რომ 1--- წლის 2-----ს გარდაცვლილმა ს----- ბ-----ამ 1979 წლის 26 ივნისს შეადგინა ანდერძი, რომლითაც სახლი უანდერძა შვილიშვილს – აპელანტ ფ----- ო-----ის ასულ ა-----ს.

51. 1999 წლის 15 თებერვალს გარდაცვლილი ნ----- ო-----ის პირველი რიგის კანონისმიერ მემკვიდრეს წარმოადგენს შვილი აპელანტი – ს----- ო-----ი, რომელზეც 2014 წლის 9 იანვარს გაიცა სამკვიდრო მოწმობა.

52. საქმეში წარმოდგენილი სანოტარო მოქმედებების შესრულებაზე უარის თქმის შესახებ 2013 წლის 8 ოქტომბრის დადგენილებების მიხედვით, ს----- ო-----ს, როგორც ნ----- ო-----ის შვილს, უარი ეთქვა გ----- ბ-----ის სამკვიდრო ქონებაზე სამკვიდრო მოწმობის გაცემაზე.

53. ფ----- ა-----ი 1959 წლის 11 ივნისიდან რეგისტრირებულია

თბილისში, ნ-----ის დასახლება №---ში. კომუნალური გადასახადების გადახდის ქვითრებით ასევე დასტურდება, რომ ფ----- ა-----ის მფლობელობაშია უძრავ ქონება მდებარე ქ. თბილისში, 2-----ის რაიონი, კ-----ის ქ. №--. 2004 წლის 15 ოქტომბერს გაცემული პირადობის მოწმობის მიხედვით, ფ----- ა-----ის მისამართია თბილისი, ნ-----ის დასახლება 1 ქ. №--.

54. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ ფ----- ა-----ს უარი ეთქვა თ---- ო-----ის დანაშთ ქონებაზე, რაც შეადგენს გ----- ბ-----ის გარდაცვალების შემდეგ მიღებულ სამკვიდროს, სამკვიდრო მოწმობის გაცემაზე.

55. სააპელაციო პალატამ გაიზიარა გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში ასახული შეფასება იმის შესახებ, რომ საქმის მასალებში წარმოდგენილი დოკუმენტებით არ დასტურდება 1--- წლის 1-----ს გარდაცვლილ გ----- ბ-----სა და 1--- წლის 2-----ს გარდაცვლილ ს----- ბ-----ს შორის ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტი.

56. ფ----- ა-----ს კანონით დადგენილ 6 თვის ვადაში ფაქტობრივი ფლობით მიღებული აქვს ბებიის – ს----- ბ-----ას მიერ შედგენილი ანდერძით გათვალისწინებული სამკვიდრო. ს----- ბ-----ა უძრავ ქონებაში მდებარე ქ. თბილისი, ნ-----ის დას. 3-----ა №---- რეგისტრირებულია 1938 წლის 16 ივნისიდან. აპელანტი ფაქტობრივ ქორწინებაში იმყოფებოდა გ----- ბ-----თან, შესაბამისად, ცხოვრობდა ზემოაღნიშნულ მისამართზე, სადაც განთავსებული იყო მისი მოძრავი ნივთებიც. ასევე, უდავოდ დგინდება, რომ ფ----- ა-----ი დედის – თ---- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ ცხოვრობს და ფლობს სამკვიდრო ქონებას.

57. სააპელაციო პალატამ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ ნ----- ო-----მა დედის – თ---- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ კანონით დადგენილ 6 თვის ვადაში ფაქტობრივი ფლობით სამკვიდრო მიიღო.

58. უდავოდ დადგენილია, რომ თ---- ო-----ის საცხოვრებელ ადგილს გარდაცვალებამდე წარმოადგენდა ქ. თბილისში, ნ-----ის დასახლება (ყოფილი 3-----ა), კ-----ის ქ. №----ში მდებარე უძრავი ქონება, სადაც განთავსებული იყო მამკვიდრებლის საკუთრებაში არსებული ნივთები, რომლითაც იგი სარგებლობდა პირადად. შესაბამისად, თ---- ო-----ის სამკვიდრო მასას წარმოადგენდა როგორც სადავო სახლთმფლობელობა, ასევე, მასში განთავსებული მოძრავი ნივთებიც.

59. ასევე უდავოდ დგინდება ნ----- ო-----ის პირველ მეუღლესთან განქორწინებისა და საცხოვრებლად კვლავ სამკვიდრო სახლში დაბრუნების ფაქტი.

60. წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრით მხარემ მიიჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ მხედველობაში არ მიიღო და სათანადოდ არ გამოიკვლია საქმის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებები (იხ. წინამდებარე განჩინების პ. 39-42).

61. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო

კოდექსი გარკვეულ შეზღუდვებს აწესებს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობასთან დაკავშირებით, კერძოდ, 391-ე მუხლის მეხუთე ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე.

62. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

63. მოცემული საქმის მასალებით დადგენილია, რომ მამკვიდრებელი გარდაიცვალა 1991 წლის 5 ივნისს.

64. სსსკ-ის 1507-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სამოქალაქო კოდექსის ამოქმედების გამო ძალადაკარგული ნორმატიული აქტების საფუძველზე წარმოშობილი ურთიერთობების მიმართ გამოიყენება ეს ნორმატიული აქტები, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ურთიერთობის მონაწილეებს სურთ ერთმანეთს შორის ურთიერთობა ამ კოდექსით მოაწესრიგონ, ან, თუ სამოქალაქო კოდექსი უძრავი ნივთების შესახებ ახალ წესებს ითვალისწინებს.

65. ამდენად, სააპელაციო პალატამ მოცემული დავის გადასაწყვეტად მართებულად იხელმძღვანელა სამოქალაქო კოდექსის (1964 წლის რედაქციით) შესაბამისი ნორმებით. ამასთან, მხარეები დავის ამჟამად მოქმედი სამოქალაქო კანონმდებლობის საფუძველზე დარეგულირების შესახებ არ შეთანხმებულან.

66. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის (1964 წლის რედაქცია) 539-ე მუხლის მიხედვით, მემკვიდრეობის გადასვლა ხდება კანონით და ანდერძით. მემკვიდრეობის კანონისმიერი წესი მოქმედებს ყოველთვის, თუ ანდერძით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. იმავე კოდექსის 540-ე მუხლის მიხედვით, სამკვიდროს გახსნის დროდ ითვლება სამკვიდროს დამტოვებლის გარდაცვალების დღე.

67. მემკვიდრეებად შეიძლება იყვნენ: კანონისმიერი მემკვიდრეობის დროს – მოქალაქენი, რომლებიც რომლებიც ცოცხალი იყვნენ სამკვიდროს დამტოვებლის სიკვდილის მომენტისათვის და აგრეთვე სამკვიდროს დამტოვებლის შვილები, რომლებიც მისი გარდაცვალების შემდეგ დაიბადნენ (1964 წლის რედაქციის სსკ-ის 542-ე მუხლი).

68. იმავე კოდექსის 544-ე მუხლის თანახმად, კანონისმიერი მემკვიდრეობის დროს პირველი რიგის მემკვიდრეს წარმოადგენს გარდაცვლილის შვილები (მათ შორის შვილობილი), მეუღლე, და მშობლები (მშვილებლები). პირველი რიგის მემკვიდრეა აგრეთვე გარდაცვლილის შვილი, რომელიც მისი სიკვდილის შემდეგ დაიბადა.

69. სააპელაციო სასამართლომ მართებულად განმარტა, რომ (1964 წლის რედაქციის) სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 556-ე მუხლის მეორე აბზაცის თანახმად, სამკვიდროს მიღების ერთ-ერთ სახეს წარმოადგენდა, თუ მემკვიდრე ფაქტობრივად შეუდგებოდა სამკვიდრო ქონების ფლობასა ან მართვას. ამავე მუხლის ბოლო აბზაცის თანახმად, მიღებული სამკვიდრო მიიჩნეოდა მემკვიდრის საკუთრებად მემკვიდრეობის გახსნის დღიდან (ანალოგიურად წესრიგდება სამოქალაქო კოდექსის 1421-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა და 1433-ე მუხლით). აღნიშნული კოდექსის 560-ე მუხლი, კერძოდ, განსაზღვრული მუხლის შესაბამისად, სამკვიდრო ქონების მიღებაზე უარი დაიშვებოდა ექვსი თვის განმავლობაში სამკვიდროს გახსნის დღიდან.

70. განსაზღვრულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, ხოლო კასატორს დასაშვები და დასაბუთებული საკასაციო პრეტენზია არ წარმოუდგენია იმ ფაქტობრივი გარემოებების საწინააღმდეგოდ, რომ ფ----- ა-----მა კანონით დადგენილ 6-თვიან ვადაში მიიღო ბებიის – ს----- ბ----- ას სამკვიდრო ქ. თბილისი, ნ-----ის დას. ქუ-----ი №---ში მდებარე უძრავ ქონებაში მამკვიდრებლის წილი, რომელიც მას ერგო 1979 წლის 26 ივნისს შედგენილი ანდერძით.

71. დასაბუთებულია გასაჩივრებული განჩინების მსჯელობა, რომ იურიდიული მნიშვნელობის მქონე სადავო ფაქტის დადასტურებულად მიჩნევის საფუძვლად საჭირო ინფორმაცია წარმოდგენილი არ ყოფილი.

72. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო სამართალწარმოება აგებულია მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპზე. სსსკ-ის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. ამავე კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების მიხედვით, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით

მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, ფაქტების კონსტატაციის მასალებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნებით.

73. დასახელებული ნორმების თანახმად, სამოქალაქო პროცესში მხარეები ვალდებული არიან, სათანადო მტკიცებულებების წარდგენის გზით დაადასტურონ მათი პოზიციის გასამყარებლად მითითებული გარემოებების არსებობა. კანონით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, რომელიც ადგენს მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის განაწილების სპეციფიკურ წესს, მოსარჩელეს ევალება სასარჩელო განცხადებაში ასახული ფაქტების მტკიცება, ხოლო მოპასუხე მოვალეა, სარჩელისაგან თავდაცვის მიზნით, ქმედითად უარყოს მოსარჩელის არგუმენტები, წარადგინოს იმგვარი მტკიცებულებები, რომლებიც გააქარწყლებს მოსარჩელის მიერ დასახელებულ ფაქტებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში მხოლოდ მოპასუხის ზეპირი განმარტება მოსარჩელის პოზიციას ვერ გადაწონის და მხარისათვის არახელსაყრელ მატერიალურ-სამართლებრივ შედეგს გამოიწვევს.

74. სსსკ-ის 105-ე მუხლი ადგენს სასამართლოს მხრიდან მხარეთა მიერ მითითებული გარემოებების შეფასების პირობებს, კერძოდ, სასამართლოსათვის არავითარ მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა. სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. მოსაზრებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს სასამართლოს შინაგან რწმენას, უნდა აისახოს გადაწყვეტილებაში.

75. ამდენად, სადავო გარემოებების დადგენისას სასამართლო იმსჯელებს საქმეში წარმოდგენილ მხარეთა განმარტებებზე, წერილობითი დოკუმენტებსა და სხვა მტკიცებულებებზე ერთობლიობაში, რისი ურთიერთშეჯერებით გადაწყვეტს, სარწმუნოდ მიიჩნიოს თუ არა ამა თუ იმ ფაქტი არსებობა.

76. განსახილველ შემთხვევაში სააპელაციო პალატამ შეაფასა სსიპ „საქართველოს ეროვნული არქივის საისტორიო ცენტრალური არქივის“ მიერ გაცემული 2016 წლის 27 ოქტომბრის საარქივო №----- ცნობა, რომლის თანახმად, თბილისის მეიდნის წმ. გიორგის გრიგორიანული ეკლესიის 1914-1915 წლების მეტრიკულ წიგნებში ჩანაწერი გ----- ა-----ის ძე ბ-----ის (ბ-----ი, ბ-----ი, ბ-----ი) და ს----- ა-----ის ასულის ჯვრისწერის შესახებ არ აღმოჩნდა. ასევე, საქმის მასალებში წარმოდგენილი სსიპ „საქართველოს ეროვნული არქივის საისტორიო ცენტრალური არქივის“ 2016 წლის 26 ოქტომბრის №----- საარქივო ცნობა, რომლის მიხედვით, თბილისის მეიდნის წმ. გიორგის გრიგორიანული ეკლესიის 1919-1921 წლების მეტრიკულ წიგნებში ჩანაწერი გ----- ა-----ის ძე ბ-----ის (ბ-----ი, ბ-----ი, ბ-----ი) და ს----- ა-----ის ასულის ჯვრისწერის შესახებ არ აღმოჩნდა. სადავო ქორწინების ფაქტთან დაკავშირებული ინფორმაცია არ გააჩნდათ არც პირველი ინსტანციის სასამართლოში დაკითხულ მოწმეებს.

77. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო პალატის დასაბუთებას, რომ გ----- ბ-----სა და გარდაცვლილ ს----- ბ-----ს შორის რეგისტრირებული ქორწინების ფაქტი არ დადგინდა. ამდენად, ამ უკანასკნელს მამკვიდრებლის დანაშთ სამკვიდროზე უფლება არ მოუპოვებია და უსაფუძვლოა ფ----- ა-----ის სასარჩელო მოთხოვნა ს----- ბ-----ის მიერ გ----- ბ-----ის სამკვიდრო ქონების $\frac{1}{2}$ ნაწილის ფაქტობრივი ფლობით მიღების ფაქტის აღიარების შესახებ. მის ერთადერთ მემკვიდრეს წარმოადგენდა თ----- ო-----ი, რომელიც 1--- წლის 9-----ს გარდაიცვალა, მისი პირველი რიგის კანონისმიერ მემკვიდრეებს წარმოადგენდნენ მეუღლე – ო----- ო-----ი და შვილები – ნ----- ო-----ი და ფ----- ა-----ი, დედა – ს----- ბ-----ა.

78. ო----- ო-----ის გარდაცვალების შემდეგ მისი სამკვიდრო მასა, უძრავი ნივთის $\frac{1}{2}$ ნაწილის $\frac{1}{4}$ წილი თანაბარწილად მიიღეს ნ----- ო-----მა და ფ----- ა-----მა. შესაბამისად, ნ----- ო-----ის წილი სამკვიდრო ქონებაში განისაზღვრა $\frac{3}{8}$ -ით ($\frac{1}{4} + \frac{1}{8}$), ხოლო ფ----- ა-----ის წილი $\frac{5}{8}$ -ით ($\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8}$).

79. ნ----- ო-----ი გარდაიცვალა 1999 წლის 15 თებერვალს. მისი კანონით პირველი რიგის მემკვიდრეებს წარმოადგენდნენ შვილები – ს----- ო-----ი, ს----- ო-----ი და ნ----- ო-----ი, რომელთაგან სამკვიდრო მიღებული აქვს მხოლოდ ს----- ო-----ს.

80. ნ----- ო-----ის გარდაცვალებისას სამკვიდრო მასას წარმოადგენდა ქალაქ თბილისში, ნ-----ის დასახლების (ყოფილი პ-----ა) კ-----ის №----- $\frac{1}{2}$ ნაწილის $\frac{3}{8}$ წილი.

81. საქმეში წარმოდგენილი ნოტარიუს ნ.ბარაბაძის მიერ გაცემული 2014 წლის 9 იანვრის სამკვიდრო მოწმობის №----- მიხედვით, ნ----- ო-----ის სამკვიდრო ქონებაზე სამკვიდრო აქტივსა და სამკვიდრო პასივზე, შვილის – ს----- ო-----ის სახელზე გაცემულია სამკვიდრო მოწმობა.

82. ამდენად, საკასაციო იზიარებს გასაჩივრებული განჩინების დასკვნას, რომ თ----- ო-----ს კანონისმიერი მემკვიდრეების, ს----- ბ-----ას ანდერძისმიერი მემკვიდრის – ო----- ო-----ს კანონისმიერი მემკვიდრეების, ნ----- ო-----ს კანონისმიერი მემკვიდრის გათვალისწინებით სადავო ქონებიდან ს----- ო-----ის წილი შეადგენს $\frac{3}{8}$ -ს, ხოლო ფ----- ა-----ის წილი – $\frac{5}{8}$ ნაწილს.

83. ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან/და საპროცესო დარღვევებით, ვერც კასატორი მიუთითებს რაიმე ისეთ დარღვევაზე, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

84. კასატორმა ვერ დაასაბუთა, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან

წინააღმდეგობაში მოდის.

85. ამასთან, საკასაციო საჩივრის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების აუცილებლობის თვალსაზრისით და არც იმ საფუძვლით, რომ საკასაციო სასამართლოს მსგავს საკითხზე ჯერ არ უმსჯელია და გადაწყვეტილება არ მიუღია. შესაბამისად, მოცემულ საქმეზე არ არსებობს ვარაუდი, რომ საკასაციო საჩივრის განხილვის შემთხვევაში მოსალოდნელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს უკვე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება.

86. ამავდროულად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ განსხვავდება საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი პრაქტიკისაგან.

87. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

88. სსსკ-ის 401-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის შემთხვევაში პირს დაუბრუნდება მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70 პროცენტი. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ კასატორს უნდა დაუბრუნდეს სახელმწიფო ბაჟის სახით დ----- გ-----ის მიერ 2018 წლის 7 ნოემბერს №- საგადახდო დავალებით გადახდილი 437,50 ლარის 70% – 306,25 ლარი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ფ----- ა-----ის საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.

2. კასატორ ფ----- ა-----ს (პირადი №-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (**ქ.თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“, ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150**) დაუბრუნდეს სახელმწიფო ბაჟის სახით დ----- გ-----ის მიერ 2018 წლის 7 ნოემბერს №- საგადახდო დავალებით გადახდილი 437,50 ლარის 70% – 306,25 ლარი.

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ზ. ძლიერიშვილი

მოსამართლეები:

ბ. ალავიძე

ნ. ბაქაქური